

L'ENSENYANÇA A LES INSTITUCIONS RELIGIOSES ALS ANYS DE LA GUERRA CIVIL (1936-1939)

JUAN FERNÁNDEZ HERNÁNDEZ
ISABEL MARIA GONZÁLEZ BLANCO

Si existeix un àmbit on es manifesta clarament un canvi de direcció en les accions i opinions relacionades amb un abans i un després de començar la Guerra Civil, aquest és l'àmbit de l'ensenyament a les institucions religioses.

Només disposem d'una acta prèvia al començament de la contesa, però aquesta és suficientment eloqüent per mostrar de manera clara i explícita el pensament del moment respecte al tema que ens ocupa. Aquesta acta¹ data de dia 4 de març del 1936 i relata la sessió extraordinària que va tenir lloc a l'Ajuntament. Es notificà en primer terme que l'objecte de la convocatòria era tornar a reprendre el tema que havia estat tractat a la sessió del Consell Local de Primera Ensenyança, convocat per ordre de l'Excel·lentíssim senyor governador i presidit per l'inspector Fernando Leal. En aquesta acta el Senyor Leal manifestava la idea del Govern de substituir les ensenyances dels ordes religiosos, tot i sol·licitant l'habilitació de locals i la construcció de dues escoles graduades per a cada sexe, de cinc seccions cada una. Vet aquí la clara intenció de secularització de l'educació i de la creació a Inca d'escoles laiques que poguessin dur a terme l'objectiu. Però tot es truncà en començar la guerra, i no tan sols no es varen construir les escoles, sinó que, a més, es tancà l'Institut Elemental de Segona Ensenyança.

D'ençà que l'institut fou clausurat va ser el Col·legi Ramon Llull el que aparegué amb més freqüència a les actes, ja que el canvi polític així ho propiciava. Un exemple d'això el trobem a l'acta de dia 24 de novembre del 1937, on es recull una sol·licitud del senyor Antoni Nicolau Burdiels, aleshores director del col·legi, en la qual demanava l'agregació a l'Institut de Palma i una subvenció per tal d'agrupar al col·legi la Secció Femenina, perquè pogués gau-

¹ Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1936. Sesión del día 4 de Marzo de 1936", al *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 al 30-12-1938*, manuscrita, p. 6, signada per Miguel Beltrán Planas (batlle), B. Rubert (regidor), B. Cabrer (regidor), A. Martínez (regidor), A. Mateu (regidor), L. Marqués (regidor), J. Figuerola (regidor), P. Capó (regidor) i J. Siquier (secretari), sense catalogar, de l'Arxiu Municipal d'Inca (AMI).

dir dels beneficis de la incorporació. Regidors i batle acordaren de concedir una gratificació de dues-centes pessetes mensuals mentre durés la subscripció de l'Institut d'Inca i sempre que s'hi incorporessin les seccions femenines del Col·legi de les Germanes de la Caritat i el Col·legi de la Puresa².

Un any més tard, concretament dia 16 de novembre del 1938, el Col·legi Beat Ramon Llull tornà a ser notícia. A l'acta d'aquest dia es donava a conèixer la petició del director del centre, interessat en el préstec de taules i tarimes de l'Institut Elemental, a la qual cosa l'Ajuntament acordà accedir³.

Les demandes i sol·licituds per part del senyor Antoni Nicolau varen continuar i dia 14 de desembre del 1938 demanà a l'Ajuntament l'increment de la subvenció de la qual gaudia el col·legi, que aleshores era de dues mil pessetes. L'Ajuntament acordà que seria la Comissió⁴ l'encarregada d'estudiar el cas. Setze dies després, concretament dia 30 de desembre, l'Ajuntament acordava no accedir a la petició arguint que el pressupost ja havia estat confeccionat i comunicava que, com a màxim, podien augmentar la subvenció en una quarta part de la quantitat sol·licitada⁵.

2 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1937. Sesión del día 24 de Noviembre de 1937", al *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 al 30-12-1938*, manuscrita, p. 140, signada per Juan Erasmo Fluxà (batle), D. Socías (gestor), A. Figuerola (gestor), A. Busquets (gestor), A. Ramis (gestor), A. Adrover (gestor) i J. Siquier (secretari), sense catalogar, de l'Arxiu Municipal d'Inca (AMI).

3 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1938. Sesión del día 16 de Noviembre de 1938", al *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 al 30-12-1938*, manuscrita, p. 191, signada per Lorenzo Fluxà (batle), Figuerola (gestor), Erasmo (gestor), D. Socías (gestor), Alcina (gestor), A. Socías (gestor), Beltrán (gestor), Ramis (gestor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'Arxiu Municipal d'Inca (AMI).

4 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1938. Sesión del día 14 de Diciembre de 1938", al *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 al 30-12-1938*, manuscrita, p. 195, signada per Lorenzo Fluxà (batle), Erasmo (gestor), D. Socías (gestor), A. Socías (gestor), Beltrán (gestor), Busquets (gestor), Mir (gestor), i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'Arxiu Municipal d'Inca (AMI).

5 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1938. Sesión del día 30 de Diciembre de 1938", al *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 al 30-12-1938*, manuscrita, p. 197-98, signada per Lorenzo Fluxà (batle), Erasmo (gestor), D. Socías (gestor), Beltrán (gestor), Busquets (gestor), Mir (gestor), Figuerola (gestor), Alcina (gestor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'Arxiu Municipal d'Inca (AMI).